

PRIVATNI DJEČJI VRTIĆ „BALTAZAR”

Sesvete, Don Frane Bulića 23 a

Ravnateljica: Marija Pintar

Tel. 01/20 58 594

Fax: 01/41 00 444

E-mail: vrtec.baltazar@gmail.com

Web: www.vrtec-baltazar.com

KRAĆI SPECIJALIZIRANI PROGRAM – GLAZBENA IGRAONICA

Program pripremile:

Tea Resanović, pedagoginja

Anita Gojanović, odgojiteljica, voditeljica glazbenog programa

Belinda Bošnjak, zdravstvena voditeljica

Jerka Karaula, psihologinja

Marija Pintar, ravnateljica

Marija Pintar,
ravnateljica vrtića

Sesvete, travanj 2022.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
2. USTROJSTVO PROGRAMA	2
3. MATERIJALNI UVJETI	3
4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD	4
4.1. Ciljevi:.....	4
4.2. Bitne zadaće:.....	5
4.3. Specifične zadaće:.....	6
4.4. Okvirni sadržaji odgojno-obrazovnog procesa:	7
4.5. Dokumentiranje.....	10
5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE.....	11
6. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA	11
7. SURADNJA S RODITELJIMA.....	12
8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA	12
9. VREDNOVANJE PROGRAMA	13
10. FINANCIRANJE PROGRAMA	14
11. ZAKLJUČAK.....	14
12. PRILOZI.....	14
13. STRUČNA LITERATURA	15

1. UVOD

Glazba je umjetnost, uspostavlja i razvija estetski senzibilitet djeteta, upućujući ga ne samo na lijepo, već što je dobro i vrijedno te društveno korisno, ne samo za njega već i za druge, upućujući ga na suradnju i socijalizaciju.

Mnoga istraživanja pokazuju, osim što djeca vole glazbu, ona pozitivno utječe na njihove umne i fizičke sposobnosti.

Glazbena iskustva počinju u najranijoj dobi i to pasivnom glazbenom aktivnosti-slušanjem. Na taj su način djeca podvrgnuta ugodnim podražajima koji potiču razvoj mozga. Dijete koje je aktivno uključeno u glazbene aktivnosti (pjevanje i plesanje) unapređuje: glazbene vještine (verbalne i neverbalne), vizualnu i auditivnu percepciju, slušnu diskriminaciju, kognitivne procese (pamćenje, mišljenje, opažanje i djelovanje), motoričke vještine, kreativnost i apstraktno mišljenje.

Pjevanje se oduvijek povezivalo s emocijama i jedno je od bazičnih aktivnosti čovjeka u različitim situacijama: izražavanja radosti, tuge, ljubavi, zajedništva, proslava i slično. Pjevanje izvodimo stvaranjem tonova vlastitim prirodnim instrumentom (glasnicama kao izvorom zvuka). Dijete u vrlo ranom djetinjstvu spontano koristi pjevanje, istražujući i iskazujući svoje emocije. Pjevanje znatno pridonosi razvoju glazbenih sposobnosti djece, glazbenog sluha, osjećaja za ritam, glazbenog pamćenja i razvoju glasovnih mogućnosti djece.

Odgojiteljica začetnica Programa cijeli svoj odgojno-obrazovni rad u dječjem vrtiću kontinuirano ističe glazbeni izričaj i značaj umjetnosti u razvoju djetetove ličnosti te svojim posebnim izričajem i poticajnom okolinom unosi umjetnički duh, stvaralaštvo i poseban ugođaj u dječju svakodnevicu.

Na temelju dugogodišnjeg iskustva u radu s djecom predškolske dobi zaključili smo da je dječja igra, posebno ona uz glazbu i s glazbom, te preuzimanje različitih uloga, neiscrpan izvor stvaralačke mašte. U cilju cjelovitog razvoja djeteta i njegove osobnosti, te kvaliteti njegova optimalnog razvoja, njegovih sklonosti, razvila se ideja o stvaranju glazbene igraonice. Program se temelji na važećim zakonima, pravilnicima i propisima:

- *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014), MZOS*
- *Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obavezno i predškolsko obrazovanje (2010), MZOS*
- *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.)*

- *Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja* (2012), Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- *Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe* (N.N. 63/2008 i 90/2010.)
- *Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava* (1999)
- *Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi* (1999), Glasnik Ministarstva prosvjete i športa 7/8
- *Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi* (NN 10/97, 107/07 i 94/13)
- *Konvencija o pravima djeteta UN-a* (1989), ur. Maleš (2001)
- *Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima* (Narodne novine br. 105/02, 55/06, 121/07)

2. USTROJSTVO PROGRAMA

Program glazbene igraonice namijenjen je djeci od navršene 3. godine života do polaska u školu. Bit će organiziran u mješovitim odgojnim skupinama u skladu s normativima Državnog pedagoškog standarda (najviše 15 djece). Provodit će se u dvorani, knjižnici ili u sklopu prostora odgojne skupine vrtića te na vanjskim prostorima dvorišta.

Program će voditi odgojiteljica Anita Gojanović sa stečenom srednjom stručnom spremom glazbenika na instrumentu harmonika (Glazbena škola Zlatka Grgoševića), potrebnim znanjem i stručnim iskustvom za rad na području glazbenog odgoja. Voditeljica će se i dalje kontinuirano usavršavati na tom području.

Aktivnu i podržavajuću ulogu u provođenju programa imat će i stručni suradnici vrtića, ravnateljica te vanjski suradnici. Organizacija provođenja programa je fleksibilna te prilagođena potrebama djece i roditelja. Po potrebi se uključuje ostala popratna tehnička podrška, svatko sa svog aspekta rada.

Ravnateljica koordinira i prati izradu, organizaciju i provedbu samog Programa, zadovoljavanje i organizaciju optimalnih prostorno-materijalnih uvjeta te vrednovanje programa.

Pedagoginja kreira Program odgojno-obrazovnog rada u suradnji s odgojiteljicama te osmišljava i planira raznovrsnost poticaja te uvjete za kvalitetan odgojno-obrazovni rad s djecom u odnosu na individualne potrebe djece, aktualnosti u skupini i aktualnosti vezane uz događanja u društvenoj sredini. Također sudjeluje u praćenju i vrednovanju Programa

(neposrednim praćenjem rada odgojitelja, uvidom u pedagošku dokumentaciju, individualnim radom s odgojiteljicom), osmišljavanju suradnje s roditeljima (podrška za prezentaciju programu, upitnici i obrasci za roditelje, kontinuirano educiranje i uključivanje roditelja).

Suvremene spoznaje o djetetu i pogled na odgojno-obrazovno djelovanje ističu značaj i dobrobit dobno mješovitih skupina djece te organizaciji u kojoj ustanova postaje zajednica djece, roditelja i odgojitelja – otvorena prema zajednici. Tako će se u program uključivati djeca iz redovitog programa vrtića (ukoliko bude mogućnosti i oni izvan redovitog programa) od 3 do 6 godina – do 20 djece.

Program će se odvijati dva puta tjedno po 45 minuta u jutarnjem ili poslijepodnevnom terminu, u skladu s potrebama djece i mogućnostima roditelja.

Psihologinja prati i vrednuje Program s aspekta razvojnih karakteristika djece, uključuje se i provodi individualni rad s djecom i roditeljima prema potrebi, sudjeluje uz pedagoga u izradi obrazaca i upitnika za roditelje i djecu vezane uz relevantna očekivanja i zadovoljstvo provedbom Programa.

Svi sudionici programa kontinuirano se stručno usavršavaju; u samoj ustanovi u sklopu internih stručnih aktiva, radionica, iščitavanjem literature te izvan vrtića na stručnim skupovima.

Potrebna dokumentacija stručnog usavršavanja - diplome i potvrde u prilogu programa.

Stručni suradnici će pratiti i provoditi vrednovanje programa zajedno s odgojiteljicom - voditeljicom programa i ravnateljicom na dnevnoj, tjednoj, tromjesečnoj i godišnjoj bazi, vodeći računa o individualnom napretku svakog djeteta, motiviranosti, interakciji, socijalizaciji i integraciji s drugim sadržajima i cjelovitim dječjim razvojem.

3. MATERIJALNI UVJETI

Kraći glazbeni program izvodi se u prostorijama dječjeg vrtića „Baltazar“, kombinirano se provodi u dvorani vrtića (omogućava djeci slobodu kretanja, umjetničkog, glazbenog i plesnog izričaja, igranje različitih igara s pjevanjem, proigravanje situacije iz priče prema kojima nastaju dramatizacije i sl.), zatim u prostoru knjižnice i sobe dnevnog boravka koji je opremljen nizom poticaja za razvoj glazbenih sposobnosti te na vrtićkom dvorištu gdje se iznose poticaji po potrebi te se kreiraju igre koje potiču glazbeno-umjetničko izražavanje i stvaralaštvo.

Dostupni poticaji za odgojno-obrazovni rad s djecom su: instrumentima Orfovog instrumentarija, različitih udaraljki (štapići, činele, tamburin, tulipan, kastanjete, trianpli, zvončići, bubnjevi, zvečke, šuškalice), ksilofona, metalofona, zvučnih tuba, glazbenih zvona, tonskih cijevi, calimbe, električnih klavijatura i gitare, sredstvima izrađenim od pedagoško-nestrukturiranog materijala koji proizvode različite visine tona i zvuka (metalne udaraljke, bočice u boji ispunjene vodom, drvene letvice različitih dužina i slično), klavir, harmonika i drugo. Osim sredstava koji potiču slušnu percepciju, u prostoru djeca mogu koristiti slikovne i tiskovne materijale vezane uz glazbu (enciklopedija glazbe, slikovnice, fotografije glazbala, nošnji i sl.), veliko notno crtovlje sa simbolima koji označavaju note (primjenjivih za njihovu dob), te raznolike materijale koji su ponuđeni u igrovnim centrima boravka. Program ima svoj CD player s velikim brojem nosača zvuka kvalitetne klasične glazbe, ambijentalne i tradicijske folklorne glazbe.

Oprema će se stalno nadopunjavati jer se treba voditi briga da svako dijete ima jednake uvjete u provedbi programa, da mu se omogući zadovoljavanje njegovih potreba – osobito prva i najvažnija –sigurnost djeteta uz primjenu preventivno zaštitnih programa i protokola postupanja u mogućim rizičnim situacijama . Poticajno okruženje, osim didaktikom bit će kontinuirano nadopunjavano raznovrsnim stimulirajućim materijalima i poticajima za manipuliranje, igranje, istraživanje, eksperimentiranje uz mogućnost slobodnog kretanja i izbora poticaja u okruženju.

4. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

4.1.Ciljevi:

Opći cilj je razvijati glazbeno-umjetničke sposobnosti djeteta predškolske dobi kroz stvaranje poticajnog okruženja te bogatu i raznoliku ponudu glazbenih aktivnosti kako bi dijete razvilo ljubav za glazbu i glazbeni izričaj, razvilo glazbene kompetencije i postalo aktivan sudionik u stvaranju glazbene kulture zajednice u kojoj živi.

Tome se pristupa u sklopu cjelovitog razvoja djeteta zadovoljavanjem tjelesnih, spoznajnih, govornih i komunikacijskih kompetencija, socio-emocionalnih i intelektualnih kompetencija kroz spontano, situacijsko učenje, kroz igru, doživljava i bogate poticaje.

U rad na Programu integrira se poticanje svih područja ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje (prema Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014.) :

1. Komunikacija na materinskome jeziku, 2. Komunikacija na stranim jezicima, 3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, 4. Digitalna kompetencija, 5. Učiti kako učiti, 6. Socijalna i građanska kompetencija, 7. Inicijativnost i poduzetnost, 8. Kulturna svijest i izražavanje.

Krajnji cilj raznolikih glazbeno-umjetničkih aktivnosti, poticaja i individualnog *scaffoldinga*¹ za svako dijete jest sretno, aktivno, zadovoljeno i dijete s optimalnim uvjetima za rast, razvoj i ispunjeno djetinjstvo.

4.2. Bitne zadaće:

- Kroz igru i pokret razvijati i njegovati senzibilitet za glazbu, glazbeni izričaj, različite glazbene elemente i glazbala
- poticati optimalni cjeloviti razvoj djeteta s naglaskom na kreativnom razvoju kroz stvaranje pozitivnog odnosa prema glazbenoj umjetnosti, razvoj osjećaja za lijepo i plemenito, osnovnog ukusa i estetike u cjelini, taktilne, vizualne i auditivne osjetljivosti približavajući djeci vrijedna glazbena djela
- Razvijati suradničko učenje i timski rad u kreiranju i izvođenju glazbenih djela (dječjih mjuzikala, tradicijskih igara i izvedbi, igara s pjevanjem, pjevanja uz sviranje i sl.)
- razvijati sposobnost auditivno-glazbene komunikacije: slušno-glazbenu percepciju (zvuk, ton, visinu, jakost i dr.), glazbeni sluh, glazbene sposobnosti: shvaćanje i pamćenje melodije, percepcija ritma i glasovne mogućnosti: svojstva glasa, spontano pjevušenje i slušanje poznatih melodija
- Razvijati kod djece emocionalne kompetencije kroz osvještavanje osjećaja koje glazba i muziciranje bude, empatiju, zadovoljstvo i osjećaj ponosa... te širenje pozitivnog osjećaja na one koji na okružuju
- Poticati dječje glazbeno i dramsko stvaralaštvo stvaranjem i obradom glazbeno-scenskih djela (mjuzikala) te time razvijati kod djece ljubav prema literarnim djelima poznatih dječjih pisaca (klasici dječje književnosti)
- Upoznati i približiti djeci razne glazbene instrumente

---

¹ Tzv. „scaffolding“ (Vygotsky) što slikovito označava skele koje podupiru nečije učenje i omogućuju mu dostizanje više razine.

4.3. Specifične zadaće:

- Razvijati kod djece interes za glazbu i želju za sudjelovanjem u raznim glazbenim zanimanjima (pjevanje, slušanje glazbe, sviranje, plesanje, pokreti uz glazbu)
- Izbor glazbenih sadržaja koji su primjereni dobi i interesu djeteta osigurati sredstva za sviranje (udaraljke, zvečke, zvonca, šuškalice, klavijature) prezentiranje glazbenih doživljaja likovnim izražavanjem
- Razvoj motorike prirodnih oblika kretanja, koordiniranosti, ravnoteže, preciznosti, psihomotorne brzine i snage, razumijevanje svog kapaciteta za pokret, a time i karakterističnog načina percepcije sebe i orijentacije u prostoru
- Razvoj socijalnih vještina, komunikacije i interakcije; dijete - dijete, dijete - grupa djece, dijete odrasli, a posebno kooperacije, osjećaja za druge i empatiju, poštivanje pravila, te izražavanje i pregovaranje o zadovoljavanju potreba (sebe i drugih)
- Razvoj osjećaja zajedništva, suradnje, pomaganja i njegovanja prijateljstva
- Njegovati prijateljske odnose i međusobnu povezanost polaznika radionice te zajedničku radost i ponos prilikom uspješne realizacije zadataka
- Razvijati samopoimanje: pozitivnu sliku o sebi i svojim osobitostima, samopouzdanje i sigurnost u sebe
- Poticati stvaranje ritma, pokreta u igri i plesu, zvukova, melodija...
- Osveštavati doživljaj i razumijevanje glazbenih djela
- Upoznati djecu s prigodnim, tradicionalnim hrvatskim pjesmama povodom posebnih datuma i blagdana te njegovati izvornu, autohtonu glazbu
- Upoznati i poticati djecu na slušanje i pjevanje kratkih varijacija velikih svjetski poznatih glazbenika i skladatelja – W. A . Mozart , J . S . Bach, L.V.Beethoven i drugih te hrvatskih glazbenika i skladatelja - D. Pejačević , V. Lisinski , I.pl. Zajc , A. Kabiljo i drugi
- Upoznati djecu s različitim vrstama glazbe (od hrvatske tradicijske do glazbe velikih poznatih svjetskih kompozitora i poznatih svjetskih evergreena)
- Njegovati kod djece ljubav prema glazbi, tradicijskim pjesmama, plesovima i utjecati na glazbeni ukus i potrebu za slušanjem i reproduciranjem kvalitetne glazbe (adekvatnim izborom pjesama, igara s pjevanjem, instrumentalne glazbe te sviranjem kratkih glazbenih rečenica na raznim instrumentima)

- Njegovati i poticati ljubav prema autohtonoj hrvatskoj tradiciji i baštini, pjevanjem tradicijskih napjeva, izvođenjem tradicijskih plesova iz različitih hrvatskih predijela te kroz igru dječjih tradicijskih igara
- Osnažiti osjećaj pripadnosti zajednici koja ih okružuje (uključivanjem djece u projekte suradnje s lokalnom zajednicom)
- Uključivanje u događaje i akcije humanitarnog karaktera, suradnja s udrugama

4.4. Okvirni sadržaji odgojno-obrazovnog procesa:

Temelj rada je igra kao prirodna aktivnost koja je nazamjenjiva za spoznajni, emocionalni, socijalni i tjelesni razvoj svakog djeteta. Kroz igru dijete razvija i sve kompetencije, a putem glazbenih aktivnosti nastoji se sve te komponente integrirano potaknuti i razviti u okviru individualnih mogućnosti svakog djeteta.

4.4.1. ZVUK

Omogućiti djeci eksperimentiranje u osluškivanju različitih zvukova u raznim u akustičnim situacijama kako bi se razvila sposobnost prepoznavanja i razlikovanja zvukova:

- prepoznavanje i osluškivanje zvukova iz prirode (glasom, prstima, nogama)
- stvaranje zvukova različitim predmetima (kamenčići, drveni štapići)
- igre za razvoj slušne percepcije (npr. sporo kretanje uz tihi zvuk, brzo uz glasni zvuk i sl.)
- izrada udaraljki, zvečki i šuškalica i igra s njima
- stvaranje zvukovnih priča
- eksperimentiranje različitim ne glazbenim materijalima različitih veličina za stvaranje zvuka

4.4.2. RITAM

Razvijanje osjećaja za ritam ima veliko značenje u odgojno - obrazovnom radu s djecom. U svakom djetetu postoji ritmički instinkt, a zadatak odgajatelja je da taj instinkt oblikuje, pobuđuje ga, njeguje i razvija. Značajno svojstvo ritma je u tome što mu nije potreban glazbeni ton, već samo zvuk, pa zato osjećaj za ritam razvijamo prvenstveno govorom. Najbolji način osjećaja za ritam jest recitiranje stihova dječjih pjesmica i brojalica. Riječi se pritom izgovaraju tako da dođe do izražaja duže i kraće trajanje, kao i naglašeni i nenaglašeni slogovi. Djecu

zabavlja ritmičko izražavanje imena, pritom ih možemo potaknuti da ritam imena plješću ili lupkaju nogama, a poslije u igri možemo uvesti i udaraljke i to na onima na kojima možemo precizno izvoditi ritam (npr. štapići i bubnjevi).

4.4.3. DINAMIKA

Pjevanje pjesmica jedinstven je način za usvajanje dinamike, pjevanjem od tihog prema glasnom ili se igrajući dinamikom, pjevajući svaku kiticu drugom dinamikom i sl. Time potičemo djecu na kontrolu glasnoće pjevanja, samokontroli pri pjevanju s tehnikom ka interpretativnoj kvaliteti.

Razvoj dinamike osim u spoznaji razlikovanja jačine, odnosno intenziteta tona, važan je i u svakodnevnom govoru, pričanju, prepričavanju. Stoga je od izuzetne važnosti poticati djecu na kontrolu govora kroz razne igre ("Pokvareni telefon", "Pogodi tko te zove" ili prepričaj priču najtiše što možeš, a da te svi čujemo i razumijemo, ili pričamo od tihog prema glasnom i slično).

4.4.4. SLUŠANJE GLAZBE

Izvođenjem izabrane glazbe razvijat će se kod djeteta želja i potreba za slušanjem glazbe. Djeca će slušati pjevanje i sviranje odgojitelja, te kvalitetne snimke vokalno-instrumentalne glazbe.

Glazba je umjetnost tona koja oplemenjuje ćud čovjeka, budi osjećaj za red i ljepotu. Slušanjem dobro odabrane glazbe djeca već u najranijoj dobi dobivaju uvid u estetiku glazbe, kao i znanje za raspoznavanje kvalitetne glazbe. Dolaze u dodir s tradicionalnom glazbom, klasičnom, ali i modernom, te upoznaju određene glazbene cjeline, instrumente i elemente glazbe (melodija, ritam, tempo, dinamika i dr.)

4.4.5. PJEVANJE

Pjevanjem se kod djece razvija i njeguje opseg i postava glasa, dikcija, vokalizacija, razlikovanje šumova i tonova, upoznavanje osobina glazbenog tona (visina, jačina, trajanje, boja), razvija se osjećaj za ritam (uz brojalice, udaraljke i dječje instrumente). Pjevanjem dječjih pjesama razvija se kod djeteta glazbeni sluh, ritam, pamćenje i muzikalnost. Pjevanjem potpomozemo i osvještavanje pravilnog izgovora riječi (dikcija ali i mehanika

izgovora) što je izuzetno važno pri stvaranju prvih komunikacijskih vještina. Također pridonosi razvoju tehnike disanja i stjecanju osnova vještina pjevanja.

Usvajanjem raznih pjesmica primjerenih dobi djece, djeca razvijaju i pamćenje. Pri samome pjevanju razvija se kontrola glasa kako u tonskom opsegu tako i u njegovoj dinamici. Izbor pjesama usklađivat će se s mogućnostima dječjeg glasa i dječjim doživljajem prirodnog i društvenog okruženja. Kroz pjesme djeci će se nuditi i prvo upoznavanje sa hrvatskim tradicionalnim pjesmama i očuvanje hrvatske baštine.

4.4.6. SVIRANJE

U programu će djeca biti okružena glazbenim instrumentima te će biti potaknuta istraživati ih, svirati i pokušati uvježbati jednostavne melodije i ritam.

Aktivnosti sviranja:

"Blistaj, blistaj" (c,c,g,g,a,a,g,g,f,f,e,e,d,d,c,c)

"Do, re, mi" (g,c,a,f,e,c,d,g,c,a,h,c)

"Uhvati ritam" (e,g,f,e,d,c,d,e,d)

"Bratec Martin" (c,d,e,c,c,d,e,c,e,f,g,e,f,g,g,a,g,f,e,c,g,a,g,f,e,c,c,g,c,c,g,c)

Sviranje će djeca izvoditi na sljedećim instrumentima: klavijature, ksilofon. Ritmičko praćenje pjesme na udaraljka: štapići, bubanj, trianql, kastanjete, tamburin, zvončići, činele.

4.4.7. IGRE I PLES UZ GLAZBU

Igre za razvoj dječjeg sluha:

- "Što čujem?" (oslušivanje zvukova iz neposredne okoline)
- "Tko se javio?" (prepoznavanje glasa svog prijatelja koji ga doziva imenom)
- "Pogodi po zvuku!" (prepoznavanje zvuka udaraljki i drugih instrumenata uz pravilno imenovanje istih)
- "Ponovi za mnom!" (ponavljanje zadanog ritma i tonova s udaraljki i ostalih instrumenata)
- "Govorimo glasno - govorimo tiho!" i "Sviramo glasno - sviramo tiho!" (razlikovanje dinamike)

- "Tiho, glasnije, najglasnije!" (razlikovanje dinamike)
- "Glasno polako, glasno brzo!", "Tiho polako, tiho brzo!" (prepoznavanje i praćenje različitih ritmova)
- "Slušaj i pleši!" (poticanje slušanja i kretanja u ritmu glazbe)
- "Pjevamo visoko, pjevamo nisko!" (razlikovanje tonova po visini)

Brojalice:

- "Kiša i mrav", "Slatki kolači", "En, ten, tini", "Medo i zima"

4.5. Dokumentiranje

Pedagoška dokumentacija programa glazbene igraonice oslanjati će se na verificirani program koji će odgojitelj voditelj programa prilagoditi skupini djece te planirati, dokumentirati i vrednovati ostvarene susrete s djecom. Odgojitelj-voditelj kontinuirano će planirati u sklopu pedagoške dokumentacije. Obogaćenu dokumentaciju čine individualne mape djece, grupne mape, mape s radovima djece, foto, video i audio zapisi, kao i bilješke o djeci i suradnji s roditeljima, stručnjacima i društvenom zajednicom. Potiče se i prati samorefleksija djece, samorefleksija te zajednička refleksija odgajatelja.

Na kraju pedagoške godine voditelj će napisati Izvješće o ostvarenom programu. Sadržaj programa ne može se unaprijed striktno planirati, jer je poznato da suvremeni pristup ističe spontano, situacijsko učenje te vođenje dječjim interesom u smjeru u kojem se spoznaje nadovežu.

Planiramo uvjete za razvoj i učenje kroz igru, doživljaje i raznovrsne stimulirajuće poticaje kroz integracijski pristup, uključenost u aktivnost prema dječjim interesima i mogućnostima uz zadovoljavanje njihovih potreba, kreativnost i izražavanje, mogućnost izražavanja osjećaja, mogućnosti izbora....

Program u cjelini polazi od individualnih potreba i sposobnosti djece, potrebe pripadnosti grupi, potrebi druženja s djecom iz drugih skupina – međusobna interakcija, uvažavajući i sve ostale potrebe djece.

5. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

Njega i skrb za rast i razvoj djece temelji se na Programu zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (Narodne novine br.105/02, 55/06, 121/07) Holistički pristup u odgoju i obrazovanju djece je jedna od ključnih smjernica odgojno obrazovne ustanove.

Glazbeni program pospješuje i razvija temeljne vještine za uspješan daljnji rast i razvoj djeteta kroz motoričke sposobnosti koje ovise o tome kako i gdje dijete odrasta, ali i o nasljednim faktorima ,razvoj govora koji traje cijeli život, socio-emocionalni razvoj – učenje socijalizaciji i razvijanju emocija

Za pravilan razvoj glazbenih sposobnosti, važno je da odrasla osoba osigura i organizira adekvatne uvjete za isto, uz poštivanje mjera zdravstvene zaštite djeteta, higijensko epidemioloških mjera na način da se vodi računa o čistoći i sigurnosti unutarnjih i vanjskih površina ,opreme i didaktike.

Glazbeni program će zadovoljavati i pratiti rast i razvoj djeteta uz nadzor voditeljica programa, tehničkog osoblja vrtića i stručnog tima.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Stručno usavršavanje odgojitelja je cjeloživotni, kontinuirani proces i provodi se u organizaciji same ustanove te drugih odgovarajućih stručnih institucija. Odgojitelji i stručni suradnici će se redovito uključivati u razne stručne skupove, provodit će akcijska istraživanja, projekte, pratit će primjere dobre prakse te kroz stručnu literaturu biti u toku s najnovijim znanstvenim dostignućima. Prema mogućnostima, predstavljat će dostignuća svog rada u sklopu glazbenog programa. Odgojitelji su u timskoj suradnji sa stručnim suradnicima ovisno o trenutnom području interesa u odgojnoj skupini. Na razini društvene zajednice sudjelovat će u stvaranju profesionalne zajednice učenja suradnjom sa skupinama i vrtićima koji također provode glazbeni program.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Posebno ističemo važnost suradnje s roditeljima, koje kreće od samog upoznavanja roditelja i djeteta, prilagođavanja njihovim potrebama i mogućnostima te uključivanja u tijek programa, uz edukativnu informiranost i mogućnost uključivanja svojim mišljenjem, prijedlogom, sudjelovanjem i vrednovanjem.

Primjenjivat ćemo stručno obrazloženu motivaciju za upis djece u glazbenu igraonicu i prezentiranje programa, individualno međusobno informiranje, roditeljske sastanke individualnog i grupnog tipa, ogledne aktivnosti odgojitelja s djecom te javne nastupe djece.

Oblici suradnje s roditeljima:

- redovita usmena razmjena informacija (po potrebi i pismena)
- individualni razgovori
- roditeljski sastanci (informativni, prezentacija rada u igraonici)
- vizualna komunikacija putem centra za roditelje te sustava Dinamikom (obavijesti, prigodni tekstovi i note, likovni radovi djece, sadržaji rada, dječje izjave, foto zapisi i sl.)
- edukativno-zabavne radionice djeteta – roditelj – voditelj, sviranje, pjevanje, ples, slikanje, crtanje
- druženje djece i roditelja – prezentacija pjesama, brojalica, igara s pjevanjem
- uključivanje roditelja u zajednička druženja, posjete, nastupe, svečanosti, izložbe, smotre

Roditelji će biti uključeni kao partneri, ravnopravni suradnici i kvalitetni pomagači u ostvarivanje programa, kontinuirano surađujući s odgojiteljima koji provode program, ostalim odgojiteljima te članovima stručnog tima.

8. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

Suradnja s lokalnom zajednicom odvija se s ciljem prezentacije i realizacije programa, senzibilizacije članova lokalne zajednice za rad vrtića te osvještavanje kulturne i umjetničke baštine.

Program se realizira u suradnji sa sljedećim ustanovama:

- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport
- sa stručnim suradnicima i drugim dječjim vrtićima
- s glazbenom školom i učenicima glazbene škole, lokalnom osnovnom školom
- gostovanja i susreti sa glazbenim umjetnicima
- lokalna knjižnica, Narodno sveučilište u lokalnoj zajednici

9. VREDNOVANJE PROGRAMA

Pripremanje, ostvarivanje i vrednovanje programa odvijat će se u suradnji s ravnateljem i stručnim timom

Voditelj programa će, u sklopu vrednovanja:

- pratiti i dokumentirati individualni napredak svakog djeteta
- voditi evidenciju i zabilješke o djeci
- planirati aktivnosti i voditi bilješke o provedenim aktivnostima
- izvještavati o provedenom programu

U suradnji s odgojiteljicama, voditeljima programa (koje će prateći interes i razvoj djece mijenjati, prilagođavati i evaluirati program), stručni tim vrtića će vršiti pratiti izvođenje i ostvarenje programa.

Roditelji će sudjelovati u ispunjavanju obrasca evaluacije u kojem će izraziti svoju procjenu kvalitete programa.

Uvidom u analizu rezultata vrednovanja, program će se unaprjeđivati i težiti optimalnom zadovoljavanju potreba i interesa djeteta.

Indikatori kvalitete

- analiza dokumentacije ostvarivanja programa i praćenja bilježenja ponašanja djeteta
- analiza prikupljene dokumentacije realiziranih aktivnosti i projekata putem fotografija, video i audio zapisa, bilježenja komentara i zaključaka djece
- izrada, provedba i analiza evaluacijskih upitnika na početku i na kraju godine za roditelje, djecu i odgojitelje

Izvješće o radu Programa izrađuje se na kraju pedagoške godine, a sadrži osvrt na analizu ostvarenosti ciljeva i zadaća, te organizacijskih i materijalnih uvjeta, osvrt na vrste aktivnosti i

sadržaje, analizu glazbenih postignuća svakog djeteta i grupe u cjelini te bilješke o interesu, motivaciji i napredovanju djece u Programu. Izvješće o radu Programa bit će sastavni dio Godišnjeg izvješća o radu vrtića.

10. FINANCIRANJE PROGRAMA

Financiranje programa vršit će se iz uplata roditelja. Vodeći računa o maksimalnim uvjetima za ostvarivanje programa koristit ćemo sve mogućnosti mjerodavnih institucija na nivou lokalne zajednice, grada i ostalih donatora.

Iz uplata roditelja financirati će se voditeljice programa, stručne edukacije i usavršavanja za sve sudionike u ostvarivanju programa, nadopuna didaktike, opreme, literature.

11. ZAKLJUČAK

Glazba ima važnu ulogu u svakoj kulturi i prisutna je u mnogim aspektima našeg života. Ona može postati dio naše obiteljske kulture i svakodnevnice.

Od rođenja djeteta roditelji instinktivno koriste glazbu kako bi umirili i utješili dijete, kako bi podijelili s djetetom ljubav i radost, bili angažirani i komunicirali sa svojom bebom. Glazba može utjecati na djetetov razvoj, poboljšati socijalne vještine, pridonijeti razvoju umnih, tjelesnih, moralnih, estetskih i drugih sposobnosti, te koristi djeci svih dobnih skupina. Glazba u djetetov život unosi radost, ljepotu i vedrinu.

Suvremene znanstvene spoznaje o ranom djetinjstvu i predškolskom razdoblju pokazuju da je to razdoblje najvažnije za razvoj svih sposobnosti djece. Stoga je talent djeteta za glazbu važno potaknuti u ranoj dobi i to na njemu primjeren način - kroz igru, zabavu, istraživanje, kretanje.

12. PRILOZI

Diplome voditelja

Potvrde o stručnom usavršavanju

Popis stručne literature

13. STRUČNA LITERATURA

- Goran, Ljiljana, Marić, Ljerka: Zapjevajmo radosno: Metodički priručnik za odgojitelje, studente i roditelje Zagreb, Golden marketing-Tehnička knjiga, 2013.
- Happ, Elvira: Skočizvuk : glazbom i pokretom do cjelovite ličnosti :metodički priručnik i zbirka glazbeno-pokretnih igara s interaktivnim audio CD-om. Zagreb : NAJ-DOMUS : HappaH, 2004.
- Ivanković, Aurelija: Pokret i glazba za najmlađe : (upute uz magnetofonsku vrpcu) : priručnik za odgajatelje. Zagreb : Školska knjiga, 1979.
- Manasteriotti, Višnja: Muzički odgoj na početnom stupnju : methodske upute za odgajatelje i nastavnike razredne nastave. Zagreb : Školska knjiga, 1975
- Manasteriotti, Višnja: Prvi susreti djeteta s muzikom : priručnik za roditelje i sestre odgajateljice u dječjim jaslicama. Zagreb : Školska knjiga, 1981
- Manasteriotti, Višnja: Zbornik pjesama i igara za djecu : priručnik muzičkog odgoja / Zagreb: Školska knjiga, 1978
- Novosel, Ivanka: U glazbi zajedno : priručnik za odgojitelje i učitelje. Petrinja: Visoka učiteljska škola, 2003
- Tomerlin, Vladimir: Dječje muzičko stvaralaštvo: priručnik za učitelje i nastavnike muzičkog odgoja. Zagreb : Školska knjiga, 1969.
- Vygotsky, L. (1972) Historijski razvoj ponašanja čoveka. U: Mirić, J. (ur.) (1986) Kognitivni razvoj deteta. Beograd: Savez društava psihologa SR Srbije, str. 39.-47.
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (*Narodne novine 63/2008. i 90/2010.*) Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Republika Hrvatska
- Konvencija o pravima djeteta (2001.), Zagreb, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži.
- Nacionalni kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Zagreb, (*Narodne novine, broj 05/15*)
- Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (*Narodne novine br. 105/02, 55/06, 121/07*)
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (1991.), Zagreb, Glasnik Ministarstva prosvjete i športa 7/8.
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (*Narodne novine 10/97, 107/07, 94/13*)

Kraći specijalizirani program – glazbena igraonica

Sukladno statutu dječjeg vrtića Baltazar, Odgojiteljsko vijeće je, na sjednici održanoj dana 28.03.2022., utvrdilo prijedlog Kraćeg specijaliziranog programa – glazbene igraonice, Upravno vijeće usvojilo i donijelo na sjednici dana 30.03.2022.

Program pripremile:

Tea Resanović, pedagoginja

Anita Gojanović, odgojiteljica, voditeljica glazbenog programa

Belinda Bošnjak, zdravstvena voditeljica

Jerka Karaula, psihologinja

Marija Pintar, ravnateljica

Marija Pintar,
ravnateljica vrtića

Sesvete, travanj 2022.